

Arbeidsavklaring er ikke tilrettelagt bruker

Dagens løp for Arbeidsavklaring er på maks 3 år. Det er alt for lite. I dag står en ofte mye av tiden i kø til å komme til enten i spesialhelsetjenesten eller tiltak i regi av NAV.

Dette gjør at mye av tiden på AAP blir passiv tid, der en venter. Spesielt siden en kun henvises til en spesialist om gangen på grunn av føringer fra Helsedepartementet.

Dette betyr at mange ikke blir avklart innen tiden og må bruke oppsparte midler eller over på sosialstønad. Dette gir økonomisk usikkerhet og forverrer helsen i de aller fleste tilfeller. Det er bevist at økonomiske bekymringer, kan gi angst, depresjon og søvnproblemer. Dette gjør det enda vanskeligere å forbedre helsen og komme tilbake til arbeidslivet.

Det må på plass en løsning som sier noe om at ved lang ventetid til utredning, behandling og tiltak, så må arbeidsavklaringsperioden kompenseres tilsvarende. Det er behov for mer tverrfaglig samarbeid mellom fastlege, behandler og NAV. Det er viktig at vi ser mennesket som en helhet, og ikke bare "Hvor mye kan du jobbe?", men heller ha fokus på "Hva kan vi gjøre for at du kan jobbe mest mulig".

I dag kjøper NAV tiltaksplasser fra eksterne leverandører. NAV burde også ha egne tiltak, for å minimere ventelister til tiltak og få svar på nøyaktig hva de ønsker. For i dag opplever mange at NAV skriver en bestilling til tiltaksarrangør, men rapportene som kommer tilbake er vage. Hvis NAV starter med egne tiltak, i tillegg til tiltaksleverandører, får en bedre dekning og større sjanse for å få en god avklaring. Det vil også bli lettere for NAV å regulere ressursene for tiltak ved plutselig høyere arbeidsledighet, enn hva innleide tiltaksleverandører kan på grunn av restriktive rammeavtaler.

Ved at NAV selv tilbyr en del av tjenestene som nå kjøpes av andre, vil en også få mer samspill mellom veileder og bruker. Veileder trenger mer kontakt med bruker, for å få større forståelse og at brukers hjelpebehov. Det trengs større fokus på sosialfaglig kompetanse blant veiledere. Slik stillingen som veileder ble tenkt i begynnelsen, er ikke slik den har utviklet seg. I dag er det i større grad behov for en koordinator som kan hjelpe brukerne, enn en veileder til å få deg ut i arbeid. Kun ved å få disse endringene vil tilliten til NAV kunne bygges opp igjen. Da er det mulig å si at vi har bragt Trygdemedisin tilbake.

I en presset privatøkonomi, med presset inntekt, er det vanskelig å forholde seg til 14.dagers intervall på utbetalingene. Det innebærer at brutto inntekt vil variere fra måned til måned, som kan få som konsekvens at eventuell bostøtte fra husbanken vil bli redusert eller falle vekk i måneder med tre utbetalinger. En familie har for det meste de samme utgiftene hver måned og derfor burde meldekortene gå per måned, og ikke per 14. dag.

Venstre ønsker:

- Fjerne folketrygdloven §11-31 Karenstid. Og må få mer individuell tverrfaglig vurdering av varighet.
- Gi Nav veileder kompetanseheving, for å være rustet til å møte mennesker med behov for hjelp og vite hvordan en hjelper mest mulig effektivt.

- Gi NAV veiledere en mer koordinator rolle og øke bruk av individuell plan, slik at den enkelte veileder ikke sitter med alt ansvar. Andre instanser som f.eks helsetjenester må bære deler av ansvaret for planlegging og gjennomføring.
- Vi trenger en mer glidende overgang mellom sykepengen og arbeidsavklaringspengen. Arbeid med f.eks aktivitetsplan må vurderes allerede ved sykemelding.
- Nav må selv utvikle og levere flere tjenester. Dette som et supplement til det som i dag kjøpes eksternt.
- Endre meldekort ordningen fra 14 dagers intervall, til månedlig.